

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ФАРМАЦІЇ

«СОЦІАЛЬНА ФАРМАЦІЯ: СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»

МАТЕРІАЛИ
XI міжнародної
науково-практичної
конференції

30 КВІТНЯ 2026 РОКУ
М. ХАРКІВ

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ФАРМАЦІЇ

«СОЦІАЛЬНА ФАРМАЦІЯ: СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»

МАТЕРІАЛИ
XI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

30 квітня 2026 року

Харків
НФаУ
2026

УДК 615.15:378.145/.147

С 69

Редакційна колегія: А. А. Котвіцька, А. В. Волкова, Г.Л. Панфілова,
І. О. Сурікова, А. А. Ноздріна, Т. В. Дядюн

*Посвідчення Українського інституту науково-технічної експертизи та інформації
№ 822 від 17 листопада 2025 року*

Соціальна фармація: стан, проблеми та перспективи :
С 69 матер. XI Міжнар. наук.-практ. конференції (30 кв. 2026 р.,
м. Харків) / ред. кол.: А. А. Котвіцька та ін. – Х.: НФаУ, 2026. –
537 с.

Збірник містить матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Соціальна фармація: стан, проблеми та перспективи», в яких розглянуті питання щодо сучасного стану впровадження концепції соціальної фармації як складової ефективної сфери охорони здоров'я; особливостей нормативно-правового регулювання фармацевтичного забезпечення населення та тенденцій управління фармацевтичним сектором сфери охорони здоров'я; перспектив та розвитку соціально-ефективних механізмів забезпечення доступності фармацевтичної допомоги населенню; раціональної фармакотерапії як головного елементу ефективного та безпечного фармацевтичного забезпечення населення; сучасного стану діджиталізації та інформаційного забезпечення сфери охорони здоров'я; соціальних тенденцій менеджменту та маркетингу у фармації та соціальної відповідальності бізнесу в фармації; фармакоеконімічного аналізу схем лікування соціально-небезпечних захворювань; організації фармацевтичної допомоги в умовах надзвичайних ситуацій; соціально-психологічних та морально-етичних аспектів фармацевтичної діяльності в сучасних умовах; історичних аспектів медицини та фармації; викладання організаційно-економічних дисциплін у закладах вищої медичної та фармацевтичної освіти в умовах воєнного стану.

Матеріали подаються мовою оригіналу.

За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.

Редколегія не завжди поділяє погляди авторів.

УДК 615.15:378.145/.147

© А.А. Котвіцька, А.В. Волкова, Г.Л. Панфілова,

І.О. Сурікова, А.А. Ноздріна, Т.В. Дядюн, 2026

© Національний фармацевтичний університет, 2026

При фарингіті антибіотикотерапія скорочує тривалість симптомів лише приблизно на 16 годин. Показано, що без застосування антибіотиків 40% пацієнтів одужують на 3-й день, тоді як 80-85% – на 7-й день незалежно від етіології. Антибіотики рекомендовані виключно у разі підтвердженого бета-гемолітичного стрептококу групи А.

Встановлено, що місцеві антибактеріальні засоби відіграють важливу роль у раціональній фармакотерапії зовнішнього отиту, забезпечуючи високі концентрації препарату у вогнищі інфекції за мінімального системного впливу. При зовнішньому отиті та локалізованих інфекціях порожнини носа вони є засобами вибору та дозволяють зменшити потребу в системній антибіотикотерапії. Водночас їх необґрунтоване застосування може сприяти розвитку резистентності та сенсibiliзації.

Отримані дані підтверджують необхідність диференційованого підходу до призначення антибактеріальних засобів із урахуванням локалізації інфекції, важкості перебігу та ризику ускладнень.

Раціональне застосування антибактеріальних засобів у ЛОР-практиці передбачає їх призначення лише за чіткими клінічними показаннями, пріоритет надається використанню місцевих лікових форм і впровадженню стратегії відкладеної антибіотикотерапії. Дотримання принципів адміністрування антимікробних препаратів та активне залучення клінічного фармацевта до вибору схем фармакотерапії дозволить підвищити ефективність і безпеку лікування, а також мінімізувати ризики формування антибіотикорезистентності.

МІСЦЕВІ АЛЬТЕРНАТИВИ ВІД ВИПАДІННЯ ВОЛОССЯ

Трубіцина С.А., Негода Т.С., Полова Ж.М.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м. Київ, Україна
t-negoda@meta.ua

Вступ. Випадіння волосся є проблемою, з якою стикаються пацієнти, що звертаються до дерматолога. Медичне лікування включає як місцеві, так і пероральні препарати залежно від причини та тяжкості стану. Пацієнти часто упереджені щодо можливих побічних ефектів схвалених препаратів.

Метою дослідження став пошук інформації щодо безпечних, натуральних інгредієнтів для зменшення випадіння волосся.

Метод дослідження: бібліосемантичний метод.

Результати дослідження. Серед пацієнтів зростає інтерес до цих альтернатив. Величезна кількість космецевтичних продуктів, доступних без

рецепта, ще більше ускладнює для клініцистів рекомендацію правильного продукту. Було досліджено та переглянуто двадцять чотири відповідні статті. Вони вивчалися здебільшого як комбіновані препарати з іншими засобами в рандомізованих контрольованих дослідженнях або проспективних когортних дослідженнях і показали багатообіцяючі результати. Однак більшість досліджень мають обмежений розмір вибірки, відсутність порівняння зі стандартними методами лікування, неоднорідність між досліджуваними групами. Ці засоби для місцевого застосування з менш значним профілем побічних ефектів можуть знайти своє застосування як додаткова терапія або як альтернатива для пацієнтів, які не переносять стандартну терапію. Одна з рослин, яка має перспективу до застосування це – *Розмарин лікарський*.

Розмарин лікарський (*Rosmarinus officinalis L.*) – це багаторічна трав'яниста рослина, що походить із Середземномор'я. Її фармакологічна активність включає антиоксидантні, жовчогінні, протівірусні, протигрибкові, антибактеріальні, гепатопротекторні, нейропротекторні властивості. Листя та гілки розмарину містять близько 0,5–2,5% ефірних олій. Основні леткі компоненти олії розмарину включають 1,8-цинеплекс, борнілацетат, камфору, альфа-пінен та бета-пінен. Спазмолітична активність розмарину, що призводить до розслаблення судин шкіри голови та покращення перфузії, зумовлена головним чином камфорою. Властивості поглинання вільних радикалів та інгібування перекисного окислення ліпідів також сприяють ефекту проти випадіння волосся. Ця олія, крім того, живить та кондиціонує волосся, надаючи йому м'якого та шовковистого вигляду. включаючи посилення мікрокапілярної перфузії, що може пояснити її корисність у зменшенні випадіння волосся та прискоренні росту волосся. Також було показано, що вона збільшує вироблення простагландину E2 та зменшує вироблення лейкотрієну B4 у поліморфноядерних лейкоцитах людини. Крім того, вона пригнічує систему комплементу. У простому сліпому рандомізованому клінічному дослідженні досліджували клінічну ефективність олії розмарину в лікуванні випадіння волосся та порівнювали її вплив з 2% маззю міноксидилу. Дослідження показало, що застосування олії розмарину було таким же ефективним, як і 2% мазі міноксидилу. Крім того, у групі розмарину спостерігалось краще дотримання режиму лікування порівняно з групою міноксидилу.

Висновок. Вивчені літературні джерела надали докази щодо ефективності олії розмарину як альтернативного варіанту лікування випадіння волосся. Тому подальшою метою наших досліджень стало розробка складу шампуні з ефірною олією розмарину.